

COLOFON

82e jaargang – 22 maart 2002 – nr. 6
Verschijnt elke twee weken.

Het *Advocatenblad* is het officiële orgaan van de Nederlandse Orde van Advocaten en wordt uitgegeven door Elsevier bedrijfsinformatie bv. De inhoud wordt samengesteld door de van de Orde onafhankelijke redactie, behalve de rubrieken Van de Orde en Disciplinaire beslissingen.

De gehele productie van het *Advocatenblad* wordt betaald uit de advertentie-opbrengsten.

Redactie

mr. drs. G.C. van Daal
mr. W.K. van Duren
mr. W. Heemskerck
dr. L. Hesselink
mr. A.A.M. van der Meer
mr. P.F.P. Nabben
mr. G.J. van Oosten
mr. L.N.J.B. van Osch
mr. M. Perfors
mr. M. Ynzonides

Bladmanagement

mr. L.N.J.B. van Osch
mr. M. Perfors
mr. M. Ynzonides
dr. L. Hesselink (Elsevier)
mr. D. de Snoo (Orde)

Eindredactie

Linus Hesselink

Redactionele bijdragen

t.a.v. L. Hesselink
Elsevier bedrijfsinformatie bv
Postbus 16500, 2500 BM Den Haag
tel. 070-4415226
fax 070-4415919

email: l.hesselink@ebi.nl

Bezoekadres: Benoordenhoutseweg 46, Den Haag
Zie www.elsevierjuridisch.nl

Bijdragen voor het Orde-deel

Nederlandse Orde van Advocaten,
Postbus 30851, 2500 GW Den Haag,
tel. 070-3353535, fax 070-3353531.
Zie ook: www.advocatenorde.nl

Uitgever

drs. J.W. van der Weele

Juridische Vacaturebank

www.jbb.nl

Beeld

Vormgeving: VILLA Y, Andre Klijns
Tekeningen: Floris Tilanus
De Pinguïn: W.C. van Manen, Stichting
Advocaten voor Advocaten

Lay-out

Dimitry de Bruin, Den Haag

Correctie

Sandra Braakmann

Druk

Drukkerij Groen bv, Leiden

Advertenties

Brouwer's Direct Marketing bv
Postbus 90, 2380 AB Zoeterwoude
tel. 071-5897621, fax 071-5890580
e-mail: bdmbv@euronet.nl
Advertentietarieven op aanvraag
Personeelsadvertenties: € 1,80 per mm bij een
kolombreedte van 40 mm
Inzendtermijn afl. 7: 22 maart 2002
afl. 8: 5 april 2002

Abonnementen

Alle *advocaten*, leden van de Nederlandse Orde van Advocaten, ontvangen het blad gratis. Voor adreswijzigingen kunnen zij terecht bij de Nederlandse Orde van Advocaten, Postbus 30851, 2500 GW Den Haag (Neuhuyskade 94, 2596 XM Den Haag), tel. 070-3353535, fax 070-3353531.
Niet-leden betalen € 133 per jaarabonnement (incl. BTW en verzendkosten) en voor de jaarband € 15. Studenten 50% korting. Abonnementen kunnen schriftelijk worden opgezegd tot uiterlijk twee maanden voor beëindiging van het lopende abonnement. Elsevier Klantenservice verzorgt de abonnementenadministratie voor niet-leden: Elsevier bedrijfsinformatie bv, afdeling Klantenadministratie, postbus 808, 7000 AV Doetinchem. Tel. 0314-358358, fax 0314-349048, e-mail: klantenservice@ebi.nl
Losse nummers: € 8

© Alle rechten voorbehouden. Niets uit dit blad mag worden veele-
voudig, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of
openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch,
mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier,
zonder vooraangaande toestemming van de uitgever. Voor het overnemen
van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere
compilatiewerken
(art. 16 Auteurswet) dient men zich tot de uitgever te wenden.

C O L U M N

René Klomp

Behoud cultuurbezit!

‘17 Kunstwerken afgevoerd’ was de kop boven een bericht in *NRC Handelsblad* van vorige week. Dat lijkt slecht nieuws. ‘Afvoeren’ roept tenslotte weinig positieve associaties op. Toch is het juist goed nieuws. De zeventien kunstwerken zijn van de lijst van beschermd cultuurbezit afgehaald, en hoe kleiner die lijst, hoe beter.

Die lijst hoort bij de Wet tot Behoud van Cultuurbezit uit 1984. Met deze wet beoogt de overheid te voorkomen dat voorwerpen ‘met een bijzondere cultuurhistorische of wetenschappelijke betekenis’ naar het buitenland verdwijnen. Let wel, het gaat om schilderijen, beelden en andere cultuurvoorwerpen in *particulier* bezit. Wie toevallig eigenaar is van een voorwerp dat volgens de leden van de Raad voor Cultuur een bijzondere betekenis heeft, mag zijn eigendom zelfs niet verplaatsen zonder dit aan de speciaal daartoe door de minister aangewezen inspecteur te melden. En als u weet dat op de lijst ook een aantal draaiorgels en een kayak uit West-Groenland staan, zal duidelijk zijn dat eigenaren doorgaans helemaal niet gelukkig zijn als hun eigendommen op ‘de lijst’ geplaatst worden.

De belemmeringen die plaatsing op de lijst met zich brengt, blijken pas goed zodra iemand zijn eigendom wil verkopen. Dan moet eerst toestemming aan de Minister voor Cultuur worden gevraagd. De minister *kán* toestemming geven; dan is er niets aan de hand. Maar dat is zeer onwaarschijnlijk als de koper niet in Nederland woonachtig is; het voorwerp staat immers niet voor niets op de lijst. Wordt er geen toestemming gegeven, dan moet de Staat een aanbod doen om het voorwerp zelf te kopen. En dan blijkt het zwakke punt van de WBC: in veel gevallen is de overheid niet bereid de reële waarde te vergoeden. Dat is hypocriet. Als men het voorwerp zo belangrijk vindt dat zelfs een eenvoudige verplaatsing gemeld moet worden, dan is het toch te gek voor woorden dat, als de unieke gelegenheid zich voordoet om een voorwerp van de lijst aan te schaffen en het daarmee voorgoed voor Nederland te behouden, er geen of onvoldoende fondsen aanwezig zijn om de waarde te vergoeden. Het argument dat het een hoop geld is – niet zelden miljoenen – is natuurlijk een slecht argument. Het gaat bij uitstek om bijzondere voorwerpen, met een bijzondere betekenis en dus ook met een bijzondere prijs. Wie A zegt, moet ook B zeggen. Voorwerpen die de Staat zich niet kan (of wil) veroorloven, moeten niet op de lijst geplaatst worden.

Het doel van de WBC is sympathiek, maar behalve de manier waarop er uitvoering aan gegeven wordt deugt ook de grondslag niet. Het zou niet moeten gaan om het binnen de Nederlandse grenzen houden van bijzondere kunstvoorwerpen. Zo is het nu bijvoorbeeld mogelijk dat een schilderij met een bijzondere betekenis door een museum aan een particulier in Nederland wordt verkocht. Fijn dat het schilderij in Nederland blijft, maar behalve die particulier heeft niemand er wat aan. Veel belangrijker is dat ons nationale cultuurbezit publiek toegankelijk blijft, dan wel toegankelijk wordt gemaakt. Het zou moeten gaan om het bevorderen van *openbaar* cultuurbezit. Liever een Mondriaan of een Van Gogh in een Amerikaans museum dan aan een particuliere Nederlandse muur. ■